

CENTENARUL NAȘTERII LUI DIONISIE LINȚIA

GEORGE D. VASILIU

Bănățean de origine, din comuna Cacova de lângă Oravița, Dionisie Linția, s-a născut la 13 august 1880. După terminarea școlii elementare în comuna natală și a gimnaziului la Biserica Albă, urmează apoi Școala Normală la Timișoara. Cu acest bagaj de pregătire, ocupă la început un post de învățător în comuna Moldova Nouă de pe valea Dunării, în Banat și în urmă, pe cel de profesor la Școala Normală din Timișoara. Vinător pasionat, cutreeră încă din tinerețe munții Banatului, arătând o deosebită predilecție pentru lumea păsărilor, din care — pe unele prădătoare — le capturează și le ține vii în voliere, observându-le comportamentul, pe altele, le colectează și le prepară. Învățase și avea aplicații pentru taxidermie încă de pe vremea Școlii Normale. Dornic de a-și însuși cât mai multe cunoștințe, intră în contact cu ornitologii vremii, în special cu cei de la Centrala ornitologică și Muzeul de Istorie naturală din Budapesta și începe să-și publice în revista „Aquila”, primele sale observații ornitologice.

Venind în 1905 la București, cunoaște pe dr. Gr. Antipa și R. Dombrowski, cu ultimul, legînd o strînsă colaborare de schimb de materiale.

Personalitatea de ornitolog a lui D. Linția se evidențiază deabia după primul război mondial, cînd, la „Întîiul Congres al Naturaliștilor din România”, ținut la Cluj în 1928, prezintă „Proiectul pentru stabilizarea nomenclaturii ornitologice române” și comunicarea referitoare la „Problema înființării unei stațiuni ornitologice în România”.

Paralel cu publicațiile sale în diferite reviste și în special în revista „Carpații” din Cluj, în care dezbate cu precădere măsurile ce trebuiesc luate pentru ocrotirea naturii, Linția își organizează colecția sa de păsări și, în 1937, cu sprijinul municipalității timișorene, inaugurează primul Muzeu ornitologic din România, în care expune în grupe — biologice — cu ajutorul colaboratorului său Emil Nadra (1904—1978) și sub formă de piese (balguri, exponate) un număr de 1741 de ex. aparținînd la 305 specii, în majoritatea lor din Banat.

Dacă acest muzeu este o contribuție de netăgăduit pentru impulsivitatea ornitologiei românești, opera de bază a lui Linția, rămâne traducerea din limba germană a lucrării „Ornis Romaniae“ de R. Dombrowski, al cărui prim volum a apărut în 1946, bine delimitat de textul original al lui Dombrowski cu completările sale originale, rod al unei îndelungate cercetări. Celelalte volume, II (1954) și III (1955), au apărut sub titlul „Păsările din R.P.R.“, avînd ca autor numai pe Linția. Păcat, că aceste două volume sînt haotic redactate (lipsite de delimitarea contribuțiilor, de un index de numiri, de lipsa bibliografiei, de o tablă de materii), lacune pe care Linția — dacă trăia — (a murit în 1952), nu le-ar fi tolerat.

Pentru biologia românească Linția, rămîne un deschizător de drumuri, un mare animator, un exemplu doveditor de pasiune, Dionisie Linția, are dreptul la recunoștința noastră, celor de azi ca și a generațiilor viitoare.